

صور تجلسه دومین نشست از دوره دهم هیئت امنای دانشگاه بوعلی سینا به تاریخ ۱۴۰۴/۰۷/۲۷

«پیوست شماره ۴. موضوع مصوبه سیزدهم»

آئین نامه حمایت از ثبت اختراع داخلی و خارجی در دانشگاه های عضو هیئت امناء

فصل اول : اهداف و تعاریف مرتبط

۱-۱- مقدمه

نظر به حرکت دانشگاه‌ها به سمت ایجاد کارآفرینی و نوآوری و لزوم حمایت از دارایی‌های فکری، ارائه راهکار حمایت از ثبت اختراع داخلی و خارجی، از وظایف محوله به معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه است. آئین نامه حاضر در راستای تبیین فرآیند و حمایت‌های دانشگاه بوعلی سینا از ثبت اختراع داخلی و خارجی تنظیم شده است. این آیین‌نامه در حوزه ثبت اختراع در جهت حمایت مادی و معنوی از مخترعان تدوین شده و آن دسته از اختراعات داخلی و خارجی را در بر می‌گیرد که دانشگاه بوعلی سینا در مالکیت فکری آن سهیم است و سایر مصادیق مالکیت فکری (ثبت علامت تجاری، طرح صنعتی، ارقام جدید گیاهی و کپی رایت) را شامل نمی‌شود.

۱-۲- اهداف

- ترویج و تقویت فعالیت‌های خلاقانه و حرکت به سمت اهداف پژوهشی، تحقیقاتی و فناوری دانشگاه
- توسعه پژوهش‌های کاربردی در راستای گسترش ارتباط محققان دانشگاه با صنایع و دستگاه‌های اجرایی و کمک به توسعه حمایت از تحقیقات و فعالیت‌های علمی به جهت خلق مالکیت فکری
- تعیین اصول و چارچوب کلی برای تقسیم منافع، تعهدات و سهم محقق و دانشگاه
- تبیین حقوق و تکالیف دانشگاه، پدیدآورنده، مجری، حامی و هر شخص حقیقی یا حقوقی در ارتباط با ایجاد، مدیریت و تجاری‌سازی هر نوع دارایی فکری و کاهش ابهامات در زمینه حقوق مالکیت فکری
- برقراری ساختار حمایتی برای فعالیت‌های علمی و تحقیقاتی در سطح دانشگاه
- فراهم نمودن زیرساخت‌ها جهت بهره‌برداری انتفاعی محققان و موسسات علمی و پژوهشی از نتایج تحقیقات خود (تبدیل علم به ثروت)
- مدیریت نوآوری و ایجاد ساختار سازماندهی شده برای حفظ و حمایت مالکیت فکری

۱-۳- مفاهیم

در این خط مشی، تعاریف مالکیت فکری و حق امتیاز، مطابق قوانین WIPO (قوانین بین‌المللی مالکیت فکری)، اسناد بالادستی و قوانین کشور تعریف و ارائه شده اند.
- قانون ثبت اختراعات: قانون جامع مالکیت صنعتی (مصوب ۱۴۰۳) و آیین‌نامه مربوطه (مصوب ۱۴۰۴).
- مرکز مالکیت معنوی: مرجع ثبت اختراع در ایران که زیر مجموعه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور (قوه قضائیه) می‌باشد.
- مالکیت فکری^۱: دارایی‌هایی حاصل از خلاقیت‌های فکری انسان که می‌تواند در زمینه‌های مختلف و دستاوردهای علمی و پژوهشی وی باشد. مالکیت فکری عمدتاً در دو دسته کلی قابل تقسیم است: الف- مالکیت صنعتی (نظیر اختراعات، طرح صنعتی، نشانه‌های مبدا جغرافیایی

Intellectual Property

مهر مرکز هیئت‌های امناء و هیئت‌های ممیزه
مرکز هیئت‌های امناء و هیئت‌های ممیزه

دکتر علی خاکی صدیق
رئیس مرکز هیئت‌های امناء و هیئت‌های ممیزه

شماره:
تاریخ:
پیوست:

صور تجلسه دومین نشست از دوره دهم هیئت امنای دانشگاه بوعلی سینا به تاریخ ۱۴۰۴/۰۷/۲۷

کالا، علائم و نام‌های تجاری، ارقام جدید گیاهی) ب- مالکیت ادبی و هنری (نظیر کتاب و مقالات، فیلم، نرم افزارهای رایانه‌ای، سایر آثار ادبی و هنری)

- اختراع^۲: طبق ماده ۱ قانون جامع مالکیت صنعتی، «اختراع نتیجه‌ی فکر فرد یا افراد است که راه حل عملی جدیدی را برای حل مشکل فنی مشخص در زمینه صنعت ارایه می نماید. اختراع ممکن است بصورت فرآورده یا فرآیند باشد.»

- گواهینامه ثبت اختراع^۳: گواهینامه ثبت اختراع برای حمایت از اختراع صادر شده و دارنده آن می‌تواند از حقوق انحصاری آن جهت تولید، توزیع، استفاده و یا واگذاری نتیجه اختراع خود برای یک دوره زمانی معین ۲۰ ساله بهره‌مند شود. این گواهی توسط مرکز مالکیت معنوی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور صادر می‌شود.

- طرح صنعتی^۴: طرح صنعتی مشخصه ظاهری و غیرعملکردی کالا است. هرگونه ترکیب خطوط یا رنگ‌ها و هرگونه شکل سه بعدی با خطوط، رنگ‌ها و یا بدون آن، به گونه‌ای که ترکیب یا شکل یک فرآورده صنعتی یا محصولی از صنایع دستی را تغییر دهد، طرح صنعتی محسوب می‌شود.

- نوآوری^۵: تبدیل اختراع به محصول یا فرآیند بازاریابند است. به عبارت دیگر نوآوری بهره‌برداری موفقیت آمیز از ایده‌های نو می‌باشد.
- مالکیت معنوی: بعدی از مالکیت فکری که صرفاً جنبه اعتباری و معنایی دارد و غیر قابل واگذاری و خرید و فروش است، مانند مخترع بودن.

- مالکیت مادی: بعدی از مالکیت فکری شامل درآمدهای ناشی از فروش اختراع متعلق به صاحب اختراع^۶ که قابل واگذاری به دیگران است.
- دفتر مالکیت فکری: ذیل معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه کلیه فعالیت‌ها و امور مرتبط با مالکیت فکری را ساماندهی و مدیریت می‌کند که دارای کارگروه‌های تخصصی متفاوتی است.

- کارگروه تخصصی داوری اختراعات: کارگروه تخصصی با هدف سازمان‌دهی امور داوری اختراعات و انتخاب و تایید صلاحیت داوران جدید می‌باشد. همچنین نظر نهایی این کارگروه، نظر نهایی اختراع داوری شده توسط دانشگاه می‌باشد.

فصل دوم: اصول کلی و ارکان دفتر مالکیت فکری

۱-۲- ذینفعان و مخاطبان

این آئین‌نامه و ضوابط آن بر تمام افراد شاغل در دانشگاه (اعم از اعضای هیئت علمی، دانشجویان، کارشناسان و کارمندان) و به طور کلی هر فردی که از تسهیلات، اعتبارات و امکانات دانشگاه (در راستای انجام فعالیت تحقیقاتی در طی زمان معینی که با دانشگاه همکاری دارد) استفاده نمایند، حاکم می‌باشد.

چنانچه پدیدآورنده/پدیدآورندگان ادعا نمایند که دارایی فکری، بدون استفاده مؤثر از منابع و امکانات دانشگاه حاصل شده است، در صورت بررسی مدارک و پذیرش ادعای مذکور توسط دفتر مالکیت فکری، دانشگاه به صورت مکتوب اعلام می‌کند که ادعایی را مبنی بر مالکیت آن دارایی فکری ندارد.

- ۲ Invention
- ۳ Patent
- ۴ Industrial design
- ۵ Innovation
- ۶ Assignee

تصویب شد
مهر مرکز هیئت‌های امنای و هیئت‌های ممیزه

دکتر علی خاکی صدیق
رئیس مرکز هیئت‌های امنای و هیئت‌های ممیزه

صور تجلسه دومین نشست از دوره دهم هیئت امنای دانشگاه بوعلی سینا به تاریخ ۱۴۰۴/۰۷/۲۷

چنانچه حسب اعلام کتبی دفتر مالکیت فکری تخلف کارکنان و اعضای هیئت علمی منصوب موجب خسارات مادی یا معنوی به دانشگاه شود، دانشگاه مکلف است موضوع را از طریق قانونی و مراجع ذی صلاح پیگیری نماید.

۲-۲- اعضای دفتر مالکیت فکری

دفتر مالکیت فکری، متشکل از اعضای حقوقی و حقیقی است که برنامه ریزی و تصمیم گیری در خصوص دارایی های فکری دانشگاه را مطابق با سیاست های تعیین شده از سوی شورای راهبری مالکیت فکری دانشگاه را بر عهده داشته و زیر نظر معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه فعالیت می کند. اعضای دفتر به شرح ذیل است:

- معاون پژوهش و فناوری دانشگاه (رئیس)
- مدیر ارتباط با صنعت (دبیر)
- رئیس پردیس علم و فناوری
- مدیر مرکز رشد واحدهای فناور
- سه نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه یا صاحب نظران مرتبط به انتخاب معاون پژوهش و فناوری دانشگاه

احکام اعضای دفتر مالکیت فکری توسط رئیس دانشگاه و به مدت دو سال صادر می شود و تمامی تصمیمات این شورا لازم الاجرا است. نصاب رسمیت جلسات و تصمیم گیری منوط به حضور نصف بعلاوه یک اعضای فوق الذکر می باشد.

فصل سوم: الزامات و چارچوب ثبت اختراع

- ۱- در صورتی که ثبت اختراع مستخرج از پایان نامه/رساله دانشجویی باشد حداقل ۱۰٪ حق مالکیت مادی آن به دانشگاه تعلق خواهد داشت. توضیح آنکه در صورت مشاهده عدم لحاظ نمودن سهم دانشگاه در اختراع، موضوع از طریق دفتر حقوقی دانشگاه قابل پیگیری است.
- ۲- به منظور در نظر گرفتن سهم دانشگاه (۱۰ درصد) متقاضی بایستی در مرحله ثبت اظهارنامه در بخش فرم ثبت مالک اختراع، نوع شخصیت (شخص حقوقی) را انتخاب نموده و مشخصات نماینده قانونی دانشگاه (رئیس دفتر مالکیت فکری) را وارد نماید.
- ۳- پس از ثبت اظهارنامه ثبت اختراع، جهت پیگیری آن از طریق سامانه مرکز مالکیت معنوی، کد و شماره اظهارنامه از طریق پست الکترونیکی در اختیار متقاضی قرار می گیرد.

۴- در صورتی که در اظهارنامه اختراعی مستخرج از پایان نامه/رساله دکترا یا فعالیت پژوهشی قراردادی باشد، اما سهم دانشگاه لحاظ نشده باشد، تخلف محسوب می شود. لذا برای جلوگیری از بروز هرگونه مشکل حقوقی، مخترع/مخترعان بایستی برای صدور سند صلح به دفترخانه ثبت اسناد رسمی تعیین شده مراجعه نموده و سهم مالکیت مادی (۱۰ درصدی) را به دانشگاه منتقل نمایند.

فصل چهارم: حمایت ها و تشویق های دانشگاه

- ۱- کلیه هزینه ثبت اختراع داخلی اعم از تشکیل پرونده، هزینه داوری اختراع، روزنامه رسمی و حق شارژ سالانه ثبت اختراعاتی که دانشگاه در آن سهامی است، به طور کامل توسط دانشگاه پرداخت می شود.
- ۲- از آنجا که برای ثبت اختراع خارجی، بعد از ارزیابی تخصصی، امکان حمایت ۷۰ درصدی توسط کانون مدیریت دارایی های فکری (معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری) وجود دارد. با مصوبه شورای پژوهشی دانشگاه امکان پرداخت مابقی هزینه از محل گرنت عضو هیئت علمی یا بودجه توسط دانشگاه میسر است.

مهر مرکز هیئت های امنای و هیئت های ممیزه

تصویب شد

دکتر علی خاکساری صدیق

رئیس مرکز هیئت های امنای و هیئت های ممیزه

شماره:
تاریخ:
پیوست:

صور تجلسه دومین نشست از دوره دهم هیئت امنای دانشگاه بوعلی سینا به تاریخ ۱۴۰۴/۰۷/۲۷

- ۳- در دعای حقوقی مرتبط با اختراعات ثبت شده که مالکیت فکری دانشگاه در آن لحاظ شده، کل هزینه‌های دادرسی اختراع توسط دانشگاه پرداخت خواهد شد.
- ۴- به اختراعاتی امتیاز پژوهانه (شیوه‌نامه ارزیابی فعالیت‌های پژوهشی) و تشویق دستاوردهای پژوهشی تعلق می‌گیرد که سهم دانشگاه بوعلی سینا (حداقل ۱۰ درصد- مطابق با بالاسری تعیین برای قرارداد طرح های پژوهشی خارج از دانشگاه) در آن لحاظ شده باشد.
- ۵- مطابق شیوه نامه امتیازدهی، به داوری اختراع داخلی ارجاع شده از سوی دفتر مالکیت فکری دانشگاه، امتیاز پژوهشی مشابه داوری طرح تعلق خواهد گرفت.
- ۶- در صورت ثبت اختراع توسط اعضای هیئت علمی، دانشجویان و کارشناسان/کارمندان، امتیازهای ذیل در نظر گرفته خواهد شد.

گروه‌های مخاطب	تشویق‌های در نظر گرفته شده
اعضا هیئت علمی	<p>۱. امتیاز پژوهشی به هر ثبت اختراع داخلی در صورت انجام داوری های معتبر از مراجع ذیصلاح بصورت موردی در شورای پژوهشی دانشگاه امکان پذیر می باشد.</p> <p>۲. امتیاز پژوهشی به اختراعات داخلی دارای اعتبارسنجی از سوی سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران (ضریبی از امتیاز کسب شده) بصورت موردی در شورای پژوهشی دانشگاه امکان پذیر می باشد.</p> <p>۳. تبصره: برای امتیازدهی، صرفا یکی از موارد فوق لحاظ خواهد شد.</p> <p>۴. امتیاز پژوهشی برای هر ثبت اختراع خارجی (در کشورهای معتبر تعیین شده در شیوه‌نامه امتیاز پژوهشی مصوب ۱۴۰۳) و با نظر شورای پژوهشی دانشگاه.</p> <p>۵. پرداخت مالی حق تشویق به ازای هر ثبت اختراع داخلی یا خارجی</p> <p>۶. اعطای پایه تشویقی به ثبت اختراع داخلی و خارجی (بر اساس آیین‌نامه پایه‌های تشویقی)</p>
دانشجویان	<p>۷. برای دانشجویان دکتری، امکان جایگزینی مقاله پژوهشی دوم با ثبت اختراع داخلی یا خارجی (گرت شده) برای شرط دفاع وجود دارد (فقط یک مورد). طبق تبصره ۱۳ آیین نامه یکپارچه آموزشی سال ۱۴۰۲ به بعد.</p> <p>۸. برای دانشجویان کارشناسی ارشد که در سنوات مجاز دفاع نماید، یک نمره تشویقی در نظر گرفته خواهد شد و بر اساس آیین نامه پذیرش بدون آزمون استعداد های درخشان برای ورودی های ۱۴۰۲ به بعد از امتیازات آن برخوردار خواهند شد.</p>
کارشناسان/کارمندان	<p>۹. پرداخت مالی حق تشویق به ازای هر ثبت اختراع داخلی یا خارجی (۷ برابر حکم کارگزینی عضو غیر هیئت علمی در سالی که اختراع ثبت شده است).</p>

تصویب شد
مهر مرکز هیئت‌های امنای و هیئت‌های ممیزه

دکتر علیرضا صدیق
رئیس مرکز هیئت‌های امنای و هیئت‌های ممیزه